

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی شهریار
Shahryar General Hospital

بیمارستان تخصصی شهریار

تشنج

تهیه کننده : عبدالله مسن زاده

سوپروایزر آموزشی

با تأیید : آقای دکتر بدلی

(متفحص دافلی مغز و اعصاب)

گروه آموزش سلامت بیمارستان :

https://eitaa.com/shahriyar_salamat_group

تاریخ بازنگری: تابستان ۱۴۰۲

مراقبت از بیمار حین تشنج

- اطراف بیمار را خلوت کنید. در صورت امکان بیمار را بر روی زمین قرار دهید و سر را با استفاده از یک بالش محافظت کنید و از بروز آسیب دیدگی سر پیشگیری نمایید.

- لباس های تنگ بیمار را خارج کنید.

- زنده های کنار تخت همیشه بالا باشد.

- هرگز سعی نکنید تا فک بیمار را که در اثر اسپاسم

بهم فشرده شده باز کنید و چیزی بین آن قرار دهید.

- هیچ کوششی در جهت مهار یا محدود کردن

حرکات بیمار در حین تشنج انجام ندهید.

منابع:

Aminoff Michael J, et al. Clinical Neurology/
8th edition/ McgrawHil

مجموعه کامل دروس پرستاری- انتشارات بشری

وضعیت بیمار در خلال بروز تشنج

- پیشامدها و اختلالات قبل از بروز تشنج شامل:

تحریک های بویایی / شنوایی / بینایی / لامسه /
روحي/ روانی

- در بعضی انواع تشنج فرد کاملاً هوشیار و آگاه است ولی در انواع دیگر ممکن است فرد بیهوش شود و هیچ چیز دیگری را حس نکند.

- بیمار در حین انجام کارهای عادی ناگهان خیره شده و اگر او را صدا بزند متوجه نمی شود ، این حالات بعد از چند ثانیه برطرف می شود و ممکن است روزانه بارها و بارها تکرار شود.

- بی اختیاری در دفع مدفوع و عدم سخن گفتن در

بیماران دیده می شود.

وضعیت بیمار بعد از تشنج

- بعد از حمله بیماران اغلب گیج بوده و به سختی بیدار می شوند. سردرد شدید و درد و زخم عضلانی

نیز بر جای می ماند.

تشنج

دوره‌هایی از فعالیت‌های غیر طبیعی حسی حرکتی، خودکار یا روانی است که از تخلیه ناگهانی و بیش از حد بار الکتریکی سلول‌های عصبی مغز ناشی می‌شود.

نوع فعالیت تشنجی با نواحی درگیر مغز ارتباط مستقیم دارد.

تشنج می‌تواند در هنگام تب بالا، افت قند خون، ترک مواد مخدر بروز کند.

تظاهرات بالینی

حملات تشنجی می‌تواند از یک خیرگی ساده شروع و تا حرکات تهاجمی ادامه داشته باشد.

- تشنج به دو نوع موضعی و عمومی تقسیم بندی می‌شود.

- تشنج موضعی فقط قسمت خاص و محدودی از بدن را درگیر می‌کند. مثلاً یک پا یا یک سمت دچار تکان می‌شود.

در تشنج عمومی کل بدن درگیر می‌شود گاهی نیز تشنج ابتدا موضعی است سپس دامنه آن گسترش می‌یابد.

بررسی و یافته‌های بالینی

تاریخچه کامل و معاینات جسمی عصبی انجام می‌شود تا نوع تکرار و شدت حملات تعیین شود. مطالعات خون شناسی و بیوشیمی نیز انجام می‌شود.

انجام ام آر آی و سی تی اسکن و نوار مغزی به طبقه‌بندی نوع حملات کمک می‌کند.

علل به وجود آمدن تشنج

علل بروز تشنج گوناگون هستند که می‌توان آنها را در دو دسته ایدیوپاتیک (نقایص تکاملی ژنتیکی) و اکتسابی تقسیم‌بندی کرد.

- از میان علل به وجود آورنده تشنجات اکتسابی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- بیماری مغزی عروقی / تب کودکان
- ۲- کمبود خونسازی ناشی از نارسایی عروقی
- ۳- آسیب دیدگی سر / افزایش فشار خون
- ۴- عفونت‌های سیستم عصب مرکزی
- ۵- کاهش سدیم، کلسیم و گلوکز خون
- ۶- تومورهای مغزی / قطع دارو و الکل